

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200030
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819200030.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého, maloletý H. O., X.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: matky Y. F., X.. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX, P., otca K. O., X.. XX.X.XXXX, bytom R. XXXX/X, P. a starej matky K. O., X.. XX.X.XXXX, bytom R.Á. XXXX/X, P., o zvýšenie výživného t a k t o

rozhodol:

- I. Návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa zo strany starej matky z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na maloletého syna H. zo strany starej matky zo sumy 30,- eur na čiastku 100,- eur mesačne. V návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/18/2016-16 bol maloletý H. zverený do jej osobnej starostlivosti a otec zaviazaný platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Rozsudkom súdu č.k. 6P/42/2017-53 bolo určené výživné starej matke K. O. vo výške 30,- eur mesačne. Maloletý H. je v celodennej osobnej starostlivosti matky. Keďže dieťa malo už tri roky matke zaniklo poberanie rodičovského príspevku. Okrem toho matka začala študovať na R. S. Š. C. G. Y. Y. X. V.. S dieťaťom žije u svojich bývalých pestúnov, ktorým prispieva na domácnosť sumou 100,- eur mesačne. V súvislosti so synom matke vznikajú vyššie výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Plánuje maloletého umiestniť do škôlky, s čím budú spojené vyššie náklady. Stará matka si vyživovaciu povinnosť plní podľa rozhodnutia súdu. O maloletého sa nezaujíma, v prípade sviatkov ho neobdarúva. Doterajšie výživné nepostačuje na uspokojenie potrieb syna, preto matka žiadala výživné zvýšiť.

2. Otec v písomnom vyjadrení uviedol, že je študentom vysokej školy a finančne je odkázaný na pomoc oboch jeho rodičov.

3. Stará matka so zvýšením výživného nesúhlasila. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/42/2017-53 jej ako starej matke bola určená povinnosť prispievať na výživu mal. H. O., ktorého otcom je jej syn K., sumou 30 eur mesačne. Túto vyživovaciu povinnosť si plní pravidelne. Od rozhodnutia súdu, ktorým určil vyživovaciu povinnosť, na jej strane nedošlo k zmene výšky príjmu. Jej príjem je 720 eur mesačne. Je rozvedená. Iný príjem nemá. Z tohto príjmu uhrádza náklady na bývanie v sume 100 eur- inkaso, 64 eur - príspevok do fondu opráv, pričom v tomto roku je predpoklad, že dôjde k zvýšeniu príspevku, pretože bytový dom, v ktorom býva, sa bude zatepľovať a bude sa opravovať aj strecha. Sumou 150 eur prispieva synovi K. na štúdium, pretože je študentom X. ročníka Y. Y. B.. Voči synovi má prednostnú zákonnú vyživovaciu povinnosť. Ďalej uhrádza 13,90 eur za internet, 37,90 eur - životné

poistenie, 30 eur - výživné na mal. H., 34,80 eur - faktúra mobilnému operátorovi, Keďže okrem syna má aj dcéru, ktorá neštudovala na VŠ, jej prispieva sumou 30 eur mesačne na prílepšenie, pretože počítať morálnu povinnosť jej pomôcť, keďže jej nehradila štúdium na VŠ. Okrem toho má aj iné výdavky, ktorých výška sa nedá presne špecifikovať, napr. náklady na benzín, lieky v prípade ochorenia, poisťka za auto, oblečenie, strava. S ohľadom na výpočet nákladov, ktoré má stará matka a výšku príjmu, nie je v jej schopnostiach ani v možnostiach prispievať vnukovi vyššou sumou ako je 30 eur. Veľmi rada by vnukovi prispievala na výživu vyššou sumou, ale nemôže si to dovoliť. Po odrátaní len pravidelných výdavkov z príjmu, jej ostáva mesačne suma 273,30 eur, z ktorej hradí tie ďalšie výdavky. Ak by sumu 273,30 eur vydělila počtom dní v mesiaci, ostáva jej suma 9,11 eur na deň (strava, lieky, benzín, nejaké ošatenie, drogeria). Nie je pravdou tvrdenie matky mal. dieťaťa, že o dieťa nejaví záujem. Styk otca s mal. H. je upravený tak, že otec sa s ním môže stretávať len v prítomnosti matky. Keďže bývajú v P., ich styk sa realizuje v ich domácnosti, kam chodíeva syn. Matka mal. dieťa odmieta dať synovi, aby s ním mohol prísť do P., aby sa s ním mohla stretnúť aj ona. Stará matka by privítala, keby jej matka umožnila s vnukom sa stretávať, ale nie v jej prítomnosti. Nevidí dôvod, prečo by syn nemohol s vnukom pricestovať do P. na niekoľko hodín.

4. Kolízny opatrovník ponechal rozhodnutie na súd v zmysle vykonaného dokazovania.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s písomným vyjadrením otca, starej matky, lustráciou v Sociálnej poisťovni, odpisom mzdového listu starej matky, potvrdením ÚPSVaR Vranov nad Topľou, správou R. S. Š., C.. G. Y. X. V., so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 6P/42/2017, 8P/18/2016 a zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/18/2016-16 zo dňa 10.3.2016 bol maloletý H. O. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Stretávanie otca so synom bolo upravené neobmedzene za prítomnosti matky s tým, že otec svoj záujem o stretnutie oznámi matke 24 hodín vopred. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14.4.2016.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6P/42/2017-53 zo dňa 25.7.2017 bola stará matka K. O. zaviazaná platením výživného na maloletého vnuka H. sumou 30,- eur mesačne. Právoplatnosť rozhodnutia nastala dňom 9.9.2017.

8. Matka vo výpovedi uviedla návrh na zvýšenie výživného podala z dôvodu zmeny pomerov. Maloletý syn vyrástol, plánuje jeho návštevu v materskej škole. Toho času matka študuje, nepracuje, nemá žiaden príjem. Študuje na R. S. Š. C. G. Y. Y. X. V. v odbore F. - Č.. Ide o trojročný študijný odbor, toho času je Y. X.K.. Študuje externe, ale má povinnú prax od stredy do piatku, v škole je v pondelok a v utorok. Jej príjem pozostáva len z výživného zo strany otca, zo strany starej matky a poberá prídavok na dieťa. Od februára 2019 poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 59,20 eur. Za prax vykonávanú v škole nedostáva žiadne finančné prostriedky. Býva s maloletým synom v spoločnej domácnosti u jej bývalých pestúnov. Má s nimi spísanú dohodu, v zmysle ktorej by mala prispievať na zabezpečenie chodu domácnosti sumou 100€. Keďže toho času je bez príjmu, bývalí pestúni pomáhajú jej a nie ona im. Maloletý syn zatiaľ nenavštevuje predškolské zariadenie, matka plánuje, že syn začne škôlku navštevovať od septembra 2019. V súčasnosti počas plnenia jej študijných povinností je mal. syn v osobnej starostlivosti jej bývalých pestúnov. V súvislosti s výchovou a výživou syna matke vznikajú bežné výdavky na zabezpečenie jeho stravy, ošatenia, hygienických potrieb. Zvýšené výdavky sú spojené so zakúpením liekov v prípade bežných detských chorôb. Matka potvrdila, že tak otec ako aj stará matka si plnia vyživovaciu povinnosť na maloletého H. v zmysle súdneho rozhodnutia. Nad rámec synovi finančne neprispievajú. Stará matka nie je s vnukom v žiadnom kontakte, otec je s maloletým synom v kontakte v prípade jeho príchodu domov zo B. asi tak trikrát do roka.

9. Stará matka vo výpovedi poukázala na skutočnosť, že matka v minulosti nedoštudovala školu čo bolo zapríčinené jej tehotenstvom. To, že teraz matka študuje, nemôže finančne znášať ona ako stará matka. V blízkej budúcnosti čaká starú matku svadba jej dcéry, takže musí dosporiť nejaké finančné prostriedky. Na výživu vnuka nedokáže prispievať vyššou čiastkou ako doposiaľ. Syn si plní vyživovaciu povinnosť, ak príde domov maloletého H. navštevuje, vždy mu niečo donesie aj navyiac. To čo donesie je z jej finančných prostriedkov. Je pravdou, že ona nemá kontakt s mal. vnukom, ale matka vie, prečo je tomu tak. Stará matka chcela, aby syn mohol zobrať mal. H. k nim domov, aby sa s ním mohli stretnúť bez

prítomnosti matky. Matka však takéto stretnutie neumožňuje. Zateplenie bytovky, v ktorej stará matka býva, bude spojené s nutným navýšením príspevku do fondu opráv, možno aj o sumu 50€. Stará matka má tiež svoje osobné výdavky a výška jej príjmu neumožňuje, aby prispievala na výživu maloletého vnuka viac ako doposiaľ. Syn je toho času študentom X.ročníka na vysokej škole, ide o bakalárske štúdium, v tomto roku bude vykonávať bakalárske skúšky, takže je to ťažší ročník, preto brigádnicke nepracuje. Od budúceho školského roka si už bude hľadať brigádu, aby mal nejaký príjem. Synovi v súčasnosti prispieva na výživu sumou 150€ a syn poberá od jeho otca výživné taktiež vo výške 150€.

10. Otec v písomnom vyjadrení uviedol, že je študentom O. H. C. U., N. V. L. Y. B.. Jeho študijný program počas týždňa je venovaný konkrétnym seminárom, prednáškam a cvičeniam. Toho času je študentom V. K. L. Š. a všetok svoj voľný čas venuje bakalárskej práci a príprave na štátne záverečné skúšky. Všetky tieto skutočnosti mu momentálne neumožňujú akúkoľvek brigádnicke činnosť. Po finančnej stránke je odkázaný na pomoc oboch jeho rodičov v celkovej mesačnej výške 300 €. Okrem finančnej podpory rodičov má ako každý študent v Českej republike nárok na tzv. ubytovacie štipendium, ktorého výška je za celý tento školský rok 7.140 Kč, čo v prepočte podľa aktuálneho kurzu Českej národnej banky (kurz ČNB k 16. 05. 2019 = 25,69 CZK/€) predstavuje 277,9 €. Školský rok trvá 10 mesiacov (od 01. 09. 2018 do 31. 06. 2019). Mesačná suma štipendia tak predstavuje 710 Kč, čoho ekvivalent je podľa rovnakého kurzu ČNB 27,63 €. Spolu s podporou od rodičov tak toto štipendium predstavuje jeho jediný finančný príjem. Mesačné výdaje predstavujú súhrn základných existenčných potrieb. Mesačný nájom za ubytovanie hradí vo výške 3.500 Kč, teda 136,24 €. Strava ho v priemere vychádza na 150 Kč na deň, teda 5,84 €, čo v mesačnom výmere predstavuje 4.500 Kč, teda 175,2 €. Pravidelne taktiež uhrádza vyživovaciu povinnosť na maloletého syna v mesačnej výške 27,13 €. Ošatenie, obuv a hygienické potreby mesačne predstavujú výdaj v priemernej výške 500 Kč, teda 19,46 €. Výdavkom je aj mesačný poplatok za mobilného operátora a internetové služby v celkovej mesačnej výške 436 Kč, teda 17 €. Mesačný poplatok za mestskú hromadnú dopravu činí sumu 200 Kč, teda 7,79 €. Celková suma otcových mesačných výdavkov predstavuje sumu 382,82 €. Mesačné príjmy naopak činia spolu s finančnou podporou od jeho rodičov a ubytovacieho štipendia od univerzity celkovú výšku 327,63 €. Na úhradu rozdielu medzi jeho mesačnými príjmami a výdajmi, ktorý predstavuje 55,19 €, otec počas dvoch rokov štúdia vykonával príležitostnú študentskú brigádnicke činnosť, ktorej výmer hodín nikdy nepresahoval 20 hodín mesačne a hodinová sadzba neprevyšila 3 € na hodinu. Avšak vzhľadom na povinnosť venovať sa písaniu bakalárskej práci a príprave na štátnu záverečnú skúšku počas trvania tretieho ročníka bakalárskeho štúdia, nie je vykonávanie brigádnickej práce z dôvodu časovej tiesne aj naďalej umožňované. Otec dieťaťa je tak odkázaný na finančnú podporu od blízkej rodiny vo výške vyrovnávajúcej mesačný rozdiel medzi jeho príjmami a výdavkami.

11. Z. H. P., R..K..S.. potvrdila, že stará matka je u nich zamestnaná a jej priemerný mesačný čistý príjem za obdobie posledných 12 mesiacov predstavuje sumu 816,86 eur.

12. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Vranov nad Topľou matka poberala rodičovský príspevok v období od 1.12.2015 o 31.12.2018. Naďalej je jej vyplácaný prídavok na dieťa v sume 24,34 eur.

13. Zo správy R. S. Š., C.. G. Y. X. V. vyplýva, že Y. F. je v školskom roku 2018/2019 žiačkou X. ročníka v učebnom odbore P.. Na základe jej žiadosti jej bolo umožnené štúdium podľa individuálneho učebného plánu od 8.10.2018 do 31.8.2019. Menovaná sa zúčastňuje odborného výcviku podľa rozvrhu hodí a to týždeň 1 - vo štvrtok a v piatok a v týždni 2 -v stredu, vo štvrtok a piatok. Z ostatných predmetov je skúšaná podľa harmonogramu.

14. Podľa § 68 Zákona o rodine predkovia a potomkovia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť iba v prípade, ak to nevyhnutne potrebujú. V zmysle § 69 Zákona o rodine, ak potomkovia nemôžu svoju vyživovaciu povinnosť plniť, prechádza táto povinnosť na predkov.

15. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia, vykonané dokazovanie mal súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa zo strany starej matky nie je dôvodný. Výživné bolo určené v súdnom konaní pod sp.zn. 6P/42/2017 rozsudkom zo dňa 25.7.2017 a to vo výške 30,- eur mesačne. Súd pri rozhodovaní vychádzal zo zárobkovej situácie starej matky, ktorá v zamestnaní dosahovala priemerný mesačný čistý príjem vo výške 755,95 eur. Matka maloletého poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa a otec dieťaťa študoval na vysokej škole, jeho vyživovacia povinnosť na syna bola určená súdnym rozhodnutím v minimálnej výške. Zmeniť výšku výživného môže súd v prípade, ak dôjde k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, alebo na strane rodičov, povinných osôb. Od ostatného súdneho rozhodnutia, ktorým súd stanovil starej matke vyživovaciu povinnosť na vnuka, uplynuli skoro dva roky. Matke dieťaťa už nie je vyplácaný rodičovský príspevok, toho času poberá len dávku v hmotnej núdzi, prídavok na dieťa a výživné od otca a starej matky. Maloleté dieťa zatiaľ nenavštevuje predškolské zariadenie.

19. Na strane starej matky došlo k miernemu zvýšeniu zárobku v zamestnaní a to zo sumy 755,95 eur na sumu 816,86 eur mesačne. S prihliadnutím na vývoj životných nákladov, na výdavky starej matky a jej prvoradú vyživovaciu povinnosť na syna K., mal súd za potvrdené, že výživné na maloletého vnuka H. by bolo možné zvýšiť maximálne o 10 až 15,- eur mesačne. Keďže matka je toho času poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, takéto zvýšenie výživného by neprinieslo matke vyššiu finančnú sumu potrebnú na zabezpečenie výživy jej maloletého dieťaťa. Prípadné zvýšenie výživného zo strany starej matky by znamenalo zníženie dávky v hmotnej núdzi vyplácanej matke dieťaťa.

20. Súd poukazuje tiež na skutočnosť, že starý rodič si má plniť vyživovaciu povinnosť na vnuka, len ak tak nemôže urobiť jeho potomok, teda otec dieťaťa. Stará matka sa podieľa na úhrade potrieb maloletého H. sumou 30,- eur mesačne, pričom obaja rodičia sú zdraví, schopní pracovať. Rodičia majú prvoradú povinnosť postarať sa o ich dieťa a zabezpečiť jeho potreby. Brigádnickou činnosťou si môžu obaja popri plnení školských povinností privyrobiť a takýmto zodpovedným konaním plniť rodičovské povinnosti. K písomnému vyjadreniu otca je potrebné podotknúť, že tento má súdnym rozhodnutím určenú vyživovaciu povinnosť na syna vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa. Ide o minimálne výživné, ktoré musí platiť každý rodič a jeho konkrétna výška sa odvíja od životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa. Od 1.7.2018 až doposiaľ je minimálne výživné stanovené v sume 28,08 eur mesačne.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.